

Gordan Bakota

HRVATSKA

VIZIJA

PRESEDAVANJA

EVROPSKOM UNIJOM

Beograd, decembar 2019.

Izazovi i ciljevi **3**
Glavni aspekti predsedavanja **5**
Hrvatska i susedi **9**

Izazovi i ciljevi

Europska unija je za Hrvatsku ponajprije prirodan okvir, projekt mira i suradnje, zajednica slobodnih naroda, koja daje politički i gospodarski okvir za kvalitetan i siguran život, poštuje načela pravne države, uvažava ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Predsjedanje je izazov koji stoji pred cijelim društvom: politički, organizacijski, programski, projektni, tematski, sigurnosni. Hrvatska je, a to je vidljivo na dnevnoj političkoj razini, svjesna svih obveza, ali i prava i mogućnosti zemlje predsjedateljice. S obzirom na brojna iskustva i izazove s kojima se država dosad suočavala te prateći proces priprema predsjedanja s pozicije koju obnašam, uvjeren sam da će naše predsjedanje biti uspješno.

Hrvatsko predsjedanje dolazi na početku novog petogodišnjeg institucionalnog ciklusa EU nakon izbora, sa novim čelnicima EU institucija, novim sastavom EK i parlamenta, te novim predsjednikom Europskog vijeća; sa novim temama i

prijedlozima politika i programa u skladu sa Strateškim okvirom 2019.-2024. i završnicom pregovora o novom sedmogodišnjem proračunu za razdoblje 2021. - 2027, kao i potencijalnom izlasku UK iz EU. Također Hrvatska preuzima predsjedanje u trenutku kada se otvorila rasprava o metodologiji pregovaranja o pristupanju novih država u EU i kada imamo prijedloge novih modela o kojima će se razgovarati na razini EU

U središtu aktivnosti tijekom predsjedanja biti će građani, njihove potrebe i očekivanja. Želimo da građani snažnije osjete prednosti članstva, da osjete poboljšanje kvalitete života, kao i sigurnost koju im pruža pripadnost Uniji, u svijetu koji je u mnogim aspektima postao nepredvidiv. Posebnu pozornost će zauzeti ujednačeni, i održivi razvoj svih država članica i njihovih regija. Smatramo da postoje područja na kojima je djelovanje Unije strateški izrazito potrebno. Najbolji put u nadilaženju svih izazova unutar EU i u njezinom okruženju je promicanje konsenzusa i traženje kompromisa, a ne stvaranje dodatnih podjela, te će to biti naš najvažniji zadatak tijekom predsjedanja.

Prioriteti i glavni aspekti predsedavanja

Prioriteti našeg predsedanja usklađeni su sa ključnim dokumentima EU usvojenim nakon izbora za Europski parlament Strateškim programom Unije za razdoblje 2019.–2024. koji je Europsko vijeće usvojilo u lipnju, političkim smjernicama izabrane predsjednice Europske komisije Ursule von der Leyen kao i prioritetima iz programa Tri Predsjedništva Vijeća Europske unije (Trio).

Četiri ključna aspekta našeg predsedanja odražavaju našu viziju europskih prioriteta u predstojećem razdoblju, a odnose se na Europu koja se razvija, koja povezuje, koja štiti i koja je utjecajna.

1.

Potrebna nam je Europa koja se razvija i raste, na održiv i uravnotežen način. To pretpostavlja produbljivanje našeg jedinstvenog tržišta od pola milijarde ljudi, poticanje digitalizacije poslovanja, ulaganja u inovacije i istraživanje, kako bismo bili još konkurentniji. Da bi članice Europske unije bile gospodarski još snažnije, nužno je smanjivati još uvijek velike razvojne razlike među njima, za što je potrebno postići uravnotežen i ravnomjeran regionalni razvoj poduprt tradicionalnim sredstvima iz europskoga proračuna. Tu je ključno ne samo pitanje starenja stanovništva, već i odlaska mladih u razvijenije države članice.

2.

Iskorištavanje punog potencijala infrastrukturnih i ljudskih potencijala EU ovisi o umreženosti i povezanosti gospodarstva njenih članica. Zbog toga je potrebno dodatno razvijati prometnu, energetske i digitalnu infrastrukturu i povezanost, radi postizanja pune socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije među svim državama članicama. Konkurentnost sputavaju razlike koje postoje unutar Unije u kvaliteti infrastrukture i pokrivenosti prometnim, energetske, telekomunikacijskim i digitalnim mrežama. Da bi Europska unija postala uistinu jedinstven prometni prostor, potrebno je financiranje daljnje izgradnje infrastrukturnih mreža, te unaprjeđenje transeuropskih prometnih mreža. Još jedan važan aspekt boljeg korištenja naših potencijala je stvaranje integriranog energetskeg tržišta, ponajprije kroz puno ostvarenje Energetske unije. To doprinosi jačanju energetske sigurnosti. Potrebno je osigurati bolju povezanost građana Unije, kroz jačanje mobilnosti učenika, studenata, istraživača i nastavnika, ali i veće mobilnosti kulturnog i kreativnog sektora. Iz svih tih razloga hrvatsko predsjedanje će poticati politike koje su usmjerene

na infrastrukturno povezivanje u svim područjima, kao i na zbližavanje građana.

3.

Državama članicama Europske unije sigurnost njihovih građana od najveće je važnosti. Stoga ćemo se zalagati za Europu koja štiti svoje građane, uz istodobno poštovanje i zaštitu vladavine prava. Veliku važnost pridavat ćemo unutarnjoj sigurnosti, prije svega kroz rad na strateškim smjernicama Unije za područje pravde, slobode i sigurnosti.

Zalagat ćemo se za tješnju suradnju članica u borbi protiv organiziranoga kriminala, pranja novca i financiranja terorizma. Sigurnost građana podrazumijeva i sprječavanje širenja internetskih sadržaja koji potiču na diskriminaciju, nasilni ekstremizam i terorizam. Zato je potreban povratak na učinkovito funkcioniranje Schengenskog prostora, koji je bitan i s aspekta hrvatskoga pridruživanja tom prostoru. Zalagat ćemo se za usklađen pristup vanjskim i unutarnjim aspektima migracija, uključujući zakonite migracije. To podrazumijeva reformu Zajedničkog europskog sustava azila te bolju suradnju s trećim zemljama, što uključuje i područje jugoistoka Europe, područje koje nazivamo zapadno balkanskom rutom. Ujedno, moramo biti otporniji na rastuće hibridne prijetnje, boljom zaštitom javnih prostora i kritične infrastrukture. Potreban je i značajan koordiniran pristup u suzbijanju širenja lažnih vijesti, netolerancije i dezinformacija na digitalnim platformama. Razlozi su to za našu usmjerenost ka izgradnji EU kao prostora slobode, sigurnosti i pravde, zasnovanog na zajedničkim vrijednostima, demokraciji i vladavini prava.

4.

Hrvatska, kao i ostale članice najbolje se može nositi sa izazovima koji nas okružuju kroz okvir i snagu koje nam pruža zajedništvo u EU. Ona svoju ulogu globalnog čimbenika može učvrstiti samo daljnjim razvojem sposobnosti i instrumenata za zajedničko djelovanje u suočavanju s izazovima, poput terorizma, trgovinskih ratova ili migracija. Stoga se zalažemo za Europu koja je utjecajna – koja ima predvodničku ulogu, osobito u svom susjedstvu, ali i u svijetu. Želimo da Europa zadrži svoj položaj vodećeg međunarodnog čimbenika. To se ponajprije odnosi na vodstvo u borbi protiv klimatskih promjena, na promicanje učinkovitog globalnog upravljanja, na zaštitu ljudskih prava, te jačanju multilateralnog trgovinskog okvira. Istaknuti položaj trebamo iskoristiti kako bismo širili svoj utjecaj i oblikovali globalni poredak na brojnim važnim područjima. I to zalaganjem za ista pravila za sve, uz borbu protiv nelojalne konkurencije, čime štitimo radna mjesta u cijeloj Europskoj uniji. EU daje više od polovice ukupne svjetske razvojne pomoći, zahvaljujući čemu je razvila razgranate partnerske odnose s brojnim zemljama u svijetu.

Hrvatska i susedi

Posebnu odgovornost EU ima prema svojem najbližem susjedstvu. Izuzetno je važno biti jamac boljitka i stabilnosti našeg neposrednog susjedstva na jugoistoku Europe, potičući reformske procese u jugoistočnoj Europi. Svjesni smo transformacijske snage pristupnog procesa na vlastitom primjeru. Stoga ćemo se zalagati za djelotvornu politiku proširenja, zasnovanu na potvrđenoj europskoj perspektivi kandidata i potencijalnih kandidata uz puno ispunjavanje utvrđenih kriterija.

To je glavni razlog zašto smo odabrali da upravo u Zagrebu budemo u svibnju domaćini sastanka na vrhu između čelnika Europske unije i našega susjedstva, država zapadnoga Balkana.

Punih 20 godina nakon sastanka na vrhu u Zagrebu koji je 2000. koji je bio prekretnica na europskom putu Hrvatske, smatramo da je ključno poslati ponovo jasnu poruku državama zapadnog Balkana da je njihovo mjesto unutar EU.

Hrvatska još uvijek lovi korak u razvojnom smislu – ne samo sa starim članicama Europske unije, nego i s onima koje su ušle u Uniju 2004. i 2007. godine, i mi smo jedna od zemalja koja traži polako uzdizanje stupanja razvoja, investicija, jačanja gospodarstva, socijalne uključenosti, kvalitete života naših građana i dođemo na onu razinu koja je primjerena onima koji su razvijeniji u okviru naše europske obitelji. To je misao vodilja hrvatske politike i ovoga što činimo kao izrazito proeuropska država.

Hrvatska je svjesna svoje odgovornosti te ozbiljno radi na programskim, organizacijskim, logističkim pitanjima, kao i svim drugim pitanjima u vezi s procesom predsjedanja. Naš sustav ima bogata i kvalitetna iskustva koja ćemo, uvjeren sam, znati primijeniti.

POGOVOR

Milan Jovanović,
predsednik FBD

Poštovani čitaoci,

Forum za bezbednosti i demokratiju ocenjuje da će naredni meseci biti veoma značajni i bremeniti izazovima za dalje istraživanje Srbije na njenoj opredeljenosti za članstvo u Evropskoj uniji.

Ovim izazovima će doprinositi već, nažalost, tradicionalni, ali sada vidno jačajući, unutrašnji i spoljašnji pritisci i pokušaji da se Srbija skrene sa puta ka EU i Briselu i preusmeri ka Istoku i Moskvi - ili bar da se Srbija zaustavi i parališe i zaglavi u limbu između Istoka i Zapada.

S druge strane i sama je Evropska unija suočena sa izazovima; kako u pogledu dalje izgradnje njenih unutrašnjih odnosa, tako i kad je reč o percepcijama njenog daljeg proširenja i odnosa prema državama koje žele da joj se pridruže. Ukazujem ovde kako to u Srbiji najviše, i najčešće na zlu rad i zlonameran način, naglašavaju upravo oni koji su pomenuti u prethodnom pasusu, usmeravajući javni diskurs ka svojim političkim ciljevima štetnim po evropsku Srbiju.

Nema sumnje da će protivnici Evropske unije u Srbiji narednih nedelja i meseci svoju strategiju nastojati da jačaju i na činjenici kako će Evropskom unijom od 1. januara 2020. godine predsedavati naš sused, Republika Hrvatska, naglašavajući gledišta starih i vazda iznova aktuelizovanih srpsko hrvatskih neslaganja i sukoba.

FBD smatra da bi to bila ozbiljna pretnja i da bi za Srbiju bilo mnogo korisnije da predstojeće hrvatsko predsedavanje Evropskom unijom percipira kao pozitivan primer države koja je kao i Srbija, na putu ka članstvu, uprkos teritorijalnim sporovima i velikom bremenu suočavanja sa ratnom prošlošću, svoju politiku umela da ispravno i uspešno odredi i ostvari one ciljeve koji su joj omogućili članstvo u Evropskoj uniji koje pozitivno oblikuje sve države članice i upućuje ih na politiku svekolike saradnje. I to ne kroz ukidanje suvereniteta već upravo njegovo angažovanje u cilju ostvarivanja politika koje su od koristi za sve države članice Evropske Unije – što će se od 1. januara 2020. manifestovati i time da će Hrvatska narednih šest meseci biti prva među jednakima u najvećem i najmoćnijem savezu suverenih država u istoriji čovečanstva.

Upravo zato smo i zamolili jednog od najuglednijih hrvatskih diplomata Gordana Bakotu, odlazećeg ambasadora Hrvatske u Srbiji, da za nas, pred odlazak na novu ambasadorsku dužnost u Berlin, napiše autorski tekst o predstojećem hrvatskom predsedavanju Evropskom unijom. FBD se ovde zahvaljuje N.J.E. gospodinu ambasadoru Bakoti što ovim tekstom daje podršku našim nastojanjima da se javni diskurs o Evropskoj uniji usmerava kroz pozitivan pristup i na način koji afirmiše njene glavne vrednosti i prednosti. Kao i na njegovom interesovanju za rad organizacija civilnog društva u Srbiji, kojima je ukazivao pažnju od početka svog ambasadorskog mandata u našoj zemlji, uključujući i vreme koje je bilo potrebno za ispisivanje ovog teksta pre njegovog odlaska iz Beograda i Srbije, sa željom da uspešno nastavi svoju diplomatsku misiju.

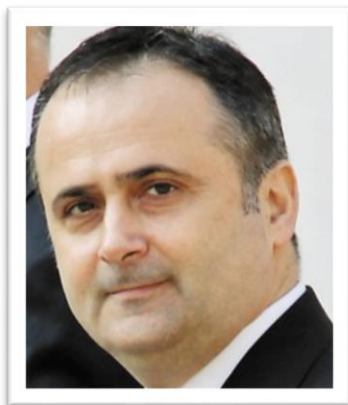

Gordan Bakota

**HRVATSKA
VIZIJA
PRESEDAVANJA
EVROPSKOM
UNIJOM**

FORUM ZA BEZBEDNOST I DEMOKRATIJU
EDICIJA VIDICI I PUTOKAZI,
Za FBD Milan Jovanović
Broj 2, decembar 2019.
Godina deveta, 15. broj u nizu
Beograd, Srbija 2019

e-mail: fbd@fbd.org.rs
www.fbd.org.rs

Gordan Bakota

diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Zagrebu u 1991, a potom je završio Diplomatsku akademiju u Zagrebu kao i postdiplomske studije na Univerzitetu Goregetown u Washngtonu.

Nakon prakse u Državnom tužilaštvu Republike Hrvatske, započinje diplomatsku karijeru u Ministarstvu spoljnih poslova. Ima specijalističko obrazovanje iz oblasti međunarodne trgovine, suočavanja sa teroristiškim pretnjama i njihovim tumačenjem i razumevanjem, kao i za rešavanje međunarodnih konflikata.

Gordan Bakota bio je državni sekretar, pomoćnik ministra i politički direktor Ministarstva spoljnih poslova Hrvatske.

Diplomatsku službu u inostranstvu započeo je u ambasadama Hrvatske u Švajcarskoj, Srbiji i SAD.

Pre ambasadorske funkcije u Srbiji bio je ambasador u Austriji, Turskoj, Kazahstanu, Azerbejdžanu, Turkmenistanu, Uzbekistanu i Avganistanu.

Od 2020. biće ambasador Hrvatske u Saveznoj Republici Nemačkoj.